

כמעט פארוג'ה שניה

...לאחר קרב של שבע שעות, נכנסו כוחותינו אל תוך שארם אל-שייך וקיבלו את כניעת האויב מידי מפקד האזור המצרי...

לאנשיו ולראות שלא ייהרגו לשוא. הנא מחייך שוב. "נכון, אבל אני חיל מקצועי. 19 שנה בצבא. תפקידי לתחום. הכינו אותי כל הזמן בשביל להנהיג את אנשי בקרב. האם יכולתי לברוח עם הופעת האויב? או שמא יכול היה כבודי המקצועי להניח לי להיכנע מבלי אפילו לנסות ולהתגונן?"

הוא נוטל את קופסות הסיגריות והגפרורים, מזיז אותן על פני השולחן, כאילו היו כלים במישחק שאח. "אתם מבינים, רבותי, המלחמה בשבילי היא מישחק, ספורט. לא חשוב מי מנצח. העיקר שישחקו אותו עד הסוף, לפי כל הכללים." הוא משתק מעט ומוסיף: "בשבילי, זה מין תענוג אינטי לקטואלי."

אנחנו שותקים לרגע. אפשר באמת לחשוב שזה עתה סיימנו מישחק טניס יידנותי, משה מעיז לו כי מרגמות 81 מ"מ שלו, שדפקו על אנשינו הבוקר, בשעת הנסיגה, לא קלעו טוב. הנא ממצמץ בעיניו וחיוך של התנצלות מפריד את שפתיו: "נכון, מה אפשר לעשות? כאלה הם החיילים שלי. אבל מרגמות 120 שלכם פעלו מצויין. הן הרסו את המרגמות שלי בפגיעות מדויקות מאד. הייתי רוצה לפגוש את קציני התצפית שכיוון את האש, וללחוץ את ידו על עברו דה נפלאה."

אחרי המחמאות, בא תור השאלות התכליתיות. אנחנו שור אלים אותו מה קימה להשיג מהגנתו על שארם אל-שייך. "רציתי להפוך אותה לפאלוג'ה שנייה." אנחנו סקרנים. "כן, הוא ממשיך, "הייתי בכיס פאלוג'ה במלחמת 1948. הייתי אז קפטן. גם גמאל עבד אל-נאצר היה קפטן שם. זה עלול אולי להרגיז אותכם, אבל אני גם הייתי בין אלה שכבשו את דיר סוניד מידים. התוכנית שלי הייתה להחזיק כאן במיתחם מבוצר גדול. המקום יכול להמשיך לחלום גם במצור, במשך שניים-שלוש חודשים. הכל יש כאן: תחמושת, אספקה, נשק ואנשים. היינו נשארים לחלום עד לפינוי או לפריצת המצור."

מדוע נכשל לדעתו?

"רק בגלל המטוסים שלכם. אתם בוודאי יודעים מה זה מטוס הצולל על עמדה חשופה. וביורד כשאתם יודעים שה' אוויריה שלכם אין לה כל אפשרות לבוא לעזרתכם. זה עשה בנו שמות. בעיקר הרס את המוראל. היו לכם גם פגיעות מצוינות. הטייסים שלכם דייקנים להפליא. אבל עיקר הישג גם היה בהורדת המוראל של חיילי."

★ ★ ★

"אתם לא פה!"

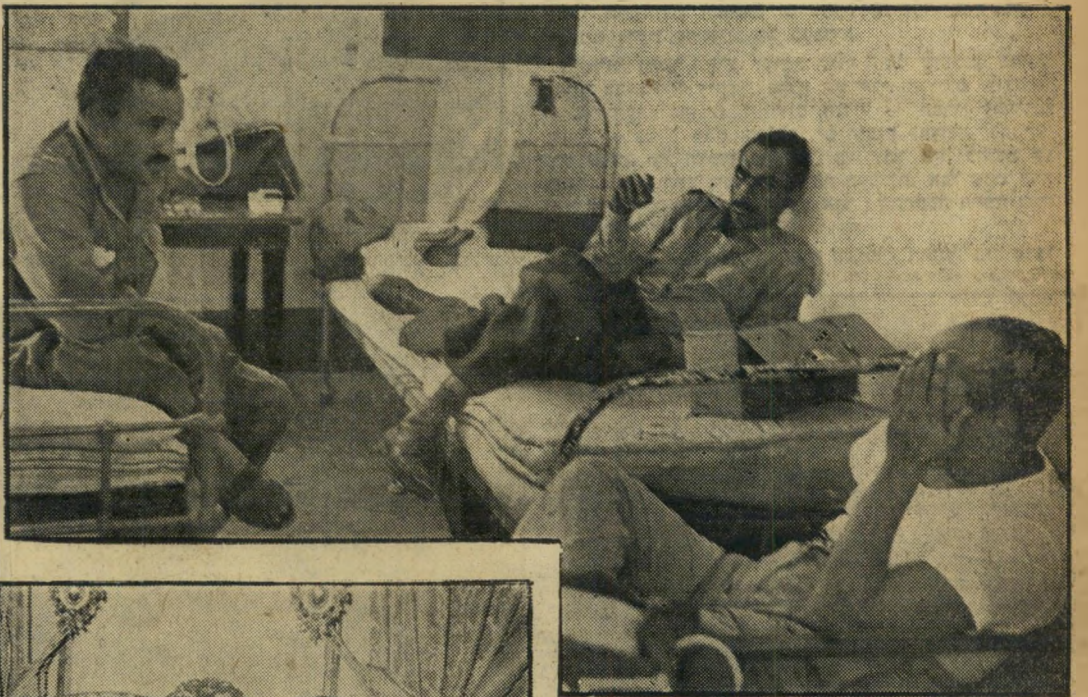
השאלה הגדולה השנייה, המנקרת במוחנו מאז פרצנו אתמול אל החוף מול נבק, היא: מדוע פונה ראס נצראני. זהו מיצב ענקי, מכוסה כמעט כולו בבונקרים של בטון מזויין, עמדות ותעלות קשר. אם לדון לפי פגיעותיו במטוסים, שהתקיפו אותו לראשונה, לא חסרו לו תותחים נגד מטוסים ואילו לפי דברי השבויים שרצו שם תותחי שדה, מרגמות ותותחים נגד טנקים כמו פישפשים במורון

אותו אצלו. עתה שהוא כבר שבו, זה מקום בטוח בהחלט. אני נדחק איך שהוא בין המצרים לבין מזודותיהם והגייפ מטפס במעלה הגבעה אל מועדון הקצינים. משם אפשר לראות את שני המיפריצים בבת אחת. הבניין ניזוק קל מהפצצות המטוסים שלנו וכל חדריו מכוסים שיכבה דקה של אבק. אך הטורקלין נאה מאד עדיין. אנו מתיישבים על כור סות נוחות ואני מחפש משהו קר לשתות. בפינת החדר השני, מבעד לשולחן פינג-פונג, עומד פריג'ידר גדול וחדש. אני מנסה לפתוח אותו; הוא נעול. באין משקה אחר, אני מניח את מימייתי על השולחן. אחרי הקרב כולנו צמאים, גם אנחנו גם המצרים. חנא נגיב מוציא כמה קופסאות סיגריות

מה, קציני המודיעין של החטיבה, קרא לי אליו. "בוא, נכנסים לשארם אל-שייך."

עד אז נכנסו רק החוליות הראשונות שכבשו את המקום. יחד עם ג'ו אייזן, שנלווה אל מפקדת החטיבה בכל הפעולה ואשר קיבל עתה על עצמו את הסדרת הטיפול הראשוני בשבויים, עלינו על גיפ והתקדמנו לאורך כביש האספלט אל המחנה. ג'ו הוא חתיק כלחמת העולם השנייה ומלחמת העצמאות, בעל הופעת ייצוג נהדרת.

עברנו את הסתעפות הכביש המובילה אל שדה התעופה הגדול של שארם אל-שייך. כאן יכולים לנחות בקלות מטוסי דקוטה. לפני שכבשנו את המקום, שימש שדה התעופה

שלושת המפקדים. שעתיים אחרי סיום הקרב, ישבו שלושת הקצינים הבכירים המצרים של שארם אל-שייך בחדר שהוקצה להם כחדר-שבויים זמני. מימין, מכסה את פניו מול המצלמה, יושב אלוף-משנה ראוף מחפוז, מפקד האזור. במרכז, חנא נגיב, מפקד הגדוד ועל המיטה השנייה, מולו, סגנו.

למטוסי ההובלה והנוסעים שהיו מטוסים את קציני הצבא המצרי מדי חודש לחופשה במצרים, ומחזירים אותם יחד עם מטען של עתוני השבוע ודואר לחיילים. את האספקה הכבדה יותר ואת מי השתייה, הביאו המצרים למקום באניות-משא, שעגנו ליד המוזן של שארם אל-שייך.

על חוף המיפרץ הקטנטן הראשון, לפני הגבעה הקטנה, המשקיפה על מיפרץ גדול יותר, בו הוקם המוזן, התרכזו מאות השבויים שנאספו מהמוצבים שהגנו על המחנה הגדול. השבויים ישבו בקבוצה גדולה בישיבה כורחית, על האדמה. בצד, על מכונית משא, ישבו שני סגני-אלופים שבו יים. על החוף, מרוחקים מעט מהחיילים, ישבה קבוצה שניה של שבויים: 41 מקציני הצבא המצרי, שדלקם חרק שן וחלקם נראה נכנע, שמח על סיום המצור.

אנו ניגשים 'שר אל שני הקצינים הבכירים, היושבים על גבי המשאית. אחד מהם רזה, שחום, כבן 43 בעל פנים מאורכים ועינים גדולות. שפם דק מעטר את שפתו העליונה, שערו שזור שיה. נראה כי לא חספסי להתגלח היום. זהו ביקבאשי חנא נגיב, מפקד הגדוד ה-21 של חיל הרגלים המצרי. הוא אחראי באופן ישיר לקרב הדמים שהתנהל על שארם אל-שייך. כי למרות שקיבל הוראה מהמטה הכללי בקהיר, לסגן ולהעביר את כוחותיו לגדה המערבית של תעלת סואץ, בחר להשאר וללחום. סגן-האלוף שלידי. הנראה כמפקד שממן, בגיל העמידה, הוא סגנו.

אנו מעלים את השניים על הגיפ שלנו, יחד עם חפציהם האישיים הארוזים במזוודות. ואז נתעוררה בעיה עדינה: אצלנו, היה מפקד החטיבה נוטל את חפציו בידיו ועולה על הגיפ. אבל סגן-אלוף מצרי משאיר דברים כאלה למשרתים נחותים. פתרנו את הבעיה בעזרת שני שבויים, שנקראו במ יוחד מהמכלאה. הם העבירו את המזוודות הגדולות לגיפ, הצדיעו למפקדיהם וחזרו למקומם.

סגן מפקד הגדוד ביקש למסור לי 500 לירות מצריות לש' מירה. כאשר נשבה, נתן את הכסף למפקד היחידה שכבשה את המקום ועתה הורה לו הכסף. אני מציע לו שישמור

לירות קהיר. תמונת אחד הקצינים שנמצאה בין הריסות העמדות המצריות. בתמונה מופיע סגן צעיר, יושב ליד אשתו ושתי אחיותיו, בנשף נפואר. בקהיר. אותו קצין נראה בתמונה ממול (רביעי מימין) בשורה הראשונה ידיו שלובות על ברכיו).

של פלאת. והעיקר: ראס נצראני נמצא כדיוק מול האף ותותחי החוף הכבדים שלו חספו לחלוטין את המצרים. מדוע, אם כן נטש את המקום ובחר להגן דווקא על שארם אל-שייך, שהוא רק בסיס אספקה ומנהלה עורפי, לכתות באיזור?

הנא אינו מהסס לדבר. הוא רוצה להוכיח לנו כי הוא מצ' ביא שידע מה הוא עושה. "עכשיו מותר לגלות את כל הקלפים", הוא משיב. "ראס נצראני הוא מוצב שלא זמיתם יכולים לכבוש גם אם הופעתם בכוח כפול מזה שהבאתם אתכם. אתם בוודאי הספקתם כבר לראות את ביצוריו. אני יודע אם ביקרתם גם במחסניו התת-קרקעיים. יש שם מס' פיק מוזן, תחמושת ואספקה קרבית ללחימה רצופה של חוד-

פליירס ומניח אותן על השולחן. חברו מגיש אש והשיחה מתחילה באנגלית רוטה, באחירה המעודנת של חוג להרצאות.

★ ★ ★

מלחמה היא ספורט

מדוע המושכתם לדחום? "שואל ג'ו. "הרי ברור... היה כי לא תוכלו לעמוד מול הכוח שלנו. האם קיחית באמת להחזיק מעמד?" המצרי הרוזה מחייך. "אדוני גם כן חייל. האם היה נכנע בלי קרב?"

בו מרגיע את הגאוה הנפגעת. "אני מעריך מאד את כוח הלחימה שלכם. אבל דומני כי תפקידו של מפקד הוא לדאוג